

УДК 636.1.082.

Н.В.ЛІНЬКОВА

## **ЗВ'ЯЗОК МІЖ ЖВАВІСТЮ ТА ПРОМІРАМИ В РОСІЙСЬКІЙ РИСИСТІЙ ПОРОДІ**

Інститут тваринництва УААН

Ринкові відносини вимагають значного підвищення конкурентоспроможності наших порід коней, що може бути забезпечено при підвищенні інтенсивності селекції. Селекція порід коней базується на відповідних параметрах селекційних ознак, які визначаються за допомогою математичних методів.

Основними селекційними ознаками в російській рисистій породі є жвавність та проміри. Тому ми провели математичні дослідження з вивчення зв'язків між показниками основних промірів та жвавністю коней, проявленою ними на іподромах у різному віці.

В цілому по породі встановлено наявність як прямих так і зворотних невисоких зв'язків між жвавністю і промірами, що говорить про криволінійний їх характер. Найбільші позитивні коефіцієнти кореляції отримані для пар жвавність – висота в холці ( $r=0,255$ ) і жвавність–обхват п'ястки ( $r=0,218$ ) по групі 4-річних жеребчиків ( $n = 52$ ), а найбільші негативні для пар жвавність – обхват грудей ( $r=-0,225$ ) по 2-річним жеребчикам ( $n=163$ ) і жвавність–висота в холці ( $r=-0,237$ ), жвавність–коса довжина тулубу ( $r=-0,220$ ) по 2-річним кобилкам ( $n=171$ ). По 3-річним коням коефіцієнти кореляції між жвавністю і промірами коливаються від  $-0,102$  до  $0,034$ .

Коні різних ліній і заводів відрізняються як по величині коефіцієнтів кореляції, так і по динаміці вікових змін. Для більшості груп коней найбільш високий зв'язок відмічений між жвавністю та косою довжиною тулубу.

Встановлено, що чим вище коефіцієнт негативного зв'язку, тим коні жвавіші, і навпаки, чим вище коефіцієнт позитивного зв'язку тим вони "тихіші".

З огляду на те, що встановлений зв'язок між жвавністю та промірами носить криволінійний характер, по отриманим коефіцієнтам кореляції можна судити тільки про його напрямок, але не про величину і тому потрібне додаткове вивчення цих зв'язків шляхом розрахунку кореляційних відношень.

УДК 636.4.082.2.

Д.Г.ЛОПАЩУК

## **ПІДВИЩЕННЯ ВІДТВОРНОЇ ЗДАТНОСТІ МАТОЧНИХ СТАД У ПРОМИСЛОВОМУ СВИНАРСТВІ**

Хмельницька державна сільськогосподарська дослідна станція

Ефективне ведення свинарства значною мірою зумовлено комплектуванням маточного стада якісним ремонтним молодняком, однак, в останні роки, в системі відтворення втрачена роль свиноматки – як основного засобу виробництва.

Враховуючи актуальність проблеми в базових господарствах проведено

серію досліджень з вирощування ремонтного молодняка. Сформовано 6 піддослідних груп великої білої породи. Свинок утримували по 15 голів в станку, два рази на добу тваринам надавали активний моціон (по 1 год. ранком, 1 год. ввечері).

В раціоні I контрольної групи концентровані корми становили 95%; в II – VI піддослідних групах відповідно від 80 до 40% та відповідне співвідношення грубих, зелених і соковитих кормів. Рівень годівлі тварин на дослідах підтримували однаковою згідно деталізованих норм.

Порівняльний аналіз вирощування ремонтних свинок показав, що найбільш ефективним і оптимальним варіантом є раціони, в структурі яких від 80 до 60% концентрованих та від 15 до 35% поживності об'ємистих кормів місцевого виробництва, які дозволяють отримати конституційно міцних тварин, придатних до довготривалого виробничого використання.

Свинки, які отримували від 15 до 35% соковитих і грубих кормів у першу статеву охоту приходили на 6-10 днів раніше, при цьому запліднююча здатність після першого парування зростала до 75%.

Розвиток і формування статевого апарату, генеративної функції яєчників, якість яйцеклітин показали, що у піддослідних тварин, забитих через 72 години від початку охоти, найбільш великі яєчники за масою і розмірами спростері-гались у свинок III і IV групи, які на 32,6 – 25,3% більші порівняно з контрольною групою.

Потенційна багатоплідність за кількістю овульованих фолікулів у свинок IV та V груп перевищує показник контрольної групи на 39,1-28,9%. Слід відмітити, що на протязі невеликого проміжку часу від початку охоти до запліднення частина яйцеклітин (6,8-14,7%) гине не виходячи з фолікулів, після, частина яйцеклітин, що вийшли з фолікулів не запліднюється і також гине.

Встановлено, що потенційна багатоплідність за кількістю жовтих тіл яєчників в середньому становить 18,1 яйцеклітин, за кількістю живих зародків на 60 день розвитку – 12,6 або 69,6% від потенційної.

Внутрішньоутробна смертність зародків у свиноматок за вказаний період становить 30,4%, при чому більшість їх (від 16,6 до 21,6%) гине на ранніх стадіях не залишаючи сліду, а на більш пізній стадії до 9,6% (7,1-16,7%) при імовірності  $P > 0,001$ .

За результатами трьох опоросів як на племінній фермі так і в умовах промислового комплексу показники багатоплідності становлять відповідно 10,5-10,8 та 10,4-10,9 поросят на опорос, великоплідність 1,30-1,28 та 1,22 - 1,27 кг ( $P > 0,05$ ) молочність 50,2-56,4 та 48,7-51,6 кг. В умовах племінної ферми від однієї свиноматки в середньому відлучено 9,1-10,0 поросят, та відповідно на свинокомплексі – 8,8 – 9,4 голів живою масою 15,5-16,7 кг ( $P > 0,1 - 0,001$  між групами).

Виробнича перевірка та впровадження комплексної системи вирощування, годівлі свиноматок в період поросності і лактації в поєднанні з активним раціоном підтвердила високу ефективність наших досліджень в умовах племінних, спеціалізованих та фермерських господарств Чернівецької та Хмельницької областей.